DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

W Lwowie Dnia 6go Czerwca 1793.

Nro. 43.

Z POLSKI.

Z Warſzawy dnia 28 Maia. Na Seym 17 Czerwca w Grodnie zacząc ſię maiący obrani ſą poſłami na ſeymikach ziemi Warſzawſkiey, JPP. Staniſław Bieliński Czeſnik Kor. i Sta. Klicki Czeſnik Koz.

JPan Mieczkoſki Delegowany od Woiewodztwa Krakowſkiego, odebrawſzy za prowianty, i furaże ſumme 55102 Rublow. kopiek 92 i poł. porzucił Warſzawę, i udał ſię do Krakowa. —

Z Grodna. Na Seſſyi 13 Maia Konfederacya Generalna wydała zabeſpieczenie tak JW. Potockiego iako i iego Kredytorow, wyznaczaiąc Kommiſſyą do wyiaśnienia, i uſtanowienia bilanſu ogolney fortuny active i paſſive tegoż JP. Potockiego, dla beſpieczęſtwa wierzycielow, naznaczaiąc teyże Kommiſſyi 3 Mieſięcy od 25 Paździe. zacząwſzy dla roztrząśnienia, rozpoznania, i uſtanowienia ſtatus activi i paſſivi, i wſtrzymuiąc i zawieſzaiąc wſzelkie proceſſa prawne o długi przeciw

Rrrr

ciw JP. Potockiemu, chociażby iuż wyrokami ſądowemi zaięte były, widząc lepſzy ſpoſob od zyſkania należytości, przez dobrowolne wzaiemne układy.

Z Poznania 15 Maia. Z Pruſſ południowych (tak nazwano Kray Wielko polſki nowo zabrany) ma być do 30 tyſięcy woyſka rekrutowanego, Officerowie będą do tego przyſłani z korpuſow w w Sląſku i w Pruſſach wſchodnich ſtoiących, w Poznaniu rozpoczęły ſię dziać układy ſtoſowne do podatkow, i nowego uporządkowania.

Znayduie ſię tu naſtępuiąca klaſſyfikacya punktów, do których w nowo zakordonowanym kraiu Pruſs Południowych Dziedzice i Poſſeſſorowie dóbr wſzelkich regulować ſię będą.

Punkta ſtoſowne do klaſſyfikacyi Dóbr w kordonie Pruſs Południowych.

1mo. Jakie prawo ieſt Poſſeſſyi, i iakie dokumenta? — *2do.* Czyli Dominium juryzdykcyą ma cywilną i kriminalną? — *3tio.* Jeżeli ma Jus Patronatus? — *4to.* Folwark Pańſki wiele ma włók i wiele korcy pſzenicy, żyta &c. wyſiewa? — *5to.* Wiele z iednego ziarna bywa ziarń? — *6to.* Dokąd ſię zboże wywozi, i po czemu bywa przedane? — *7mo.* Wiele ieſt zaprzężnego i wiele ręcznego zaciągu? — *8vo.* Poczemu zaciąg może być rachowany? — *9no.* Do iakich innych realnych powinności poddani ſą obowiązani? — *10mo.* Wiele ieſt czynſzów pieniężnych? i realnych podatków? — *11mo.* Wiele podróży poddani, wielą ſurami i iak daleko odprawiać muſzą? — *12mo.* Wiele ieſt oſepu z młynów i od poddanych? — *13tio.* Dominium co na zakład chłopom daie? — *14to.* Czyli im też, gdy konie i bydło odchodzi, dwór bez płacy one daie? — *15to.* Czyli im też budynki poſtawia, i ich pod czas karyſtyi bez reſtytucyi wſpomaga? — *16to.* Czy ieſt browar i gorzalnia? — *17mo.* Wiele be-

czek

czek piwa, wódki, miodu, wina, po gościńcach się wydaie? — 18vo. Wiele się do cudzych Dóbr albo Miast przedaie? — 19no. Siana wiele fur sprząta? 20mo. Wiele siana i słomy się przedaie? — 21mo. Czyli trzcina iest do dachów, i wiele się przedaie? — 22do. Czyli są jeziora? rzeki? i stawy? wiele ryb się przedaie? — 23tio. Borów i lasów wiele iest włók? — 24to. Czy bory i lasy tylko są na potrzebę domową i poddanych? czyli też bywaią gaione? i czy drzewo się sprzedaie? — 25to Wiele ugayne czyni? — 26to. Czy w lasach iest żyr? wiele wieprzow na nim bywa? i iaka płaca iest od wieprza? — 27mo. Czy są chmielniki? i czy chmiel wystarcza tylko na własne gospodarstwo, lub też się przedaie? — 28vo. Czy są ogrody? i sady? iakiey obszerności? i wiele się z nich czego zbywa? — 29no. Czy iest cegielnia i piec wapienny? wiele cegły i wapna się przedaie? — 30mo. Wiele ludzi do ekonomii trzeba chować? naprzykład Dozorców, parobków, dziewek, naiemników? &c. — 31mo. Wiele naszego, dziesięciny i kościelney prowizyi się daie? — 32do. Czyli Dominium do reperacyi i do budowy nowey Kościoła, oraz do wydatku na expensa fundi należącego, i na Klasztory, lub Kościoły iest obowiązane?

Stosownie do tych punktów, na które każdy Dziedzic i Possessor dać odpowiedź powinien, klassyfikacya Dóbr wszelkich dochodów z nich, czyli, raczey podatku umiarkowanię (powszechnie twierdzą,) ma wkrótce nastąpić.

Z FRANCYI.

Na Sessyi 9go Maia za wniesieniem Pana Poultier wydany dekret względem Officerów, i Podofficerów, którzy niebyli przytomnemi, i na których mieysca innych naznaczyć trzeba było.

Za wniesieniem Pana Poulain Grand pre stanął Dekret

w ſześciu artykułach, dla przeſzkodzenia przeſyłania Emigrantom pieniędzy, nakazana tedy Rewizia wſzyſtkich poczt i liſtów. —

Barbaroux oznaymił: że Departament de l'Herault miał odebrać wiadomość, o wſzczęciu powietrza przy ſtronach Algieru, i że nakazał municypalności, w Celle Łazaret przygotować. Prawa pozwoliły to tylko Dworowi Julonſkiemu i Marſelſkiemu. Udecydowano więc oznaymienie w tym zdarzeniu, i aby nakazać wſzyſtkim Adminiſtraciom i Municipalnościom, w okolicznościach ſanitatis nic ſię nie wtrącać.

Konwencia Narodowa udekretowała, że naſtępuiącego dnia Seſſia na przygotowanym do tego mieyſcu odprawiać ſię będzie.

Wydano Dekreta ieden w 5. a drugi we 2. artykułach względem Armaturów i zdobyczy Priſes.

Cambom pocieſzaiące przekładał Armatur wiadomości, że w Tours i Poitiers doſtarczaiące będą truppy do dania odporu Inſurgentom, że z Paryża 60,000 Spis do Poitiers poſłano, że z drugiey ſtrony Departament de la Haute Vienne wſzyſtkim officerom Gwardyi Nacionalney nakazał być zawſze gotowemi do ruſzenia, i naznaczyła mieyſce do Zgromadzenia na 13 Maia Miaſto Limoges.

Chenier zdał Explikacie, względem ſtanu rekrutowania w Paryżu, i przełożył plan dekretu w 5 artykułach, w którym nakazuie, aby Rekrutowanie we 3. dniach iuż do liczby uorganizowane było, i aby każdy taki zupełny Batalion natychmiaſt miał ſię do marſzu. Ten Dekret przyięto.

Seſſya ſkończyła ſię o 5. godzinie.

Seſſya 10. Maia.

Piorry. Obywatele powracam z Poitieres, gdzie dla przyprowadzenia do ſkutku prawa wyżſzego względem re-

rekrutowania iezdziłem. Te miaſto ieſt iuż może od Inſurgentów teraz odebrane. Generał, któren pod pretextem umocnienia miaſta Thoüars, Breſſuire opuścił, ieſt o iednorozumienie z Buntownikami obwiniony. Buntownicy maią Kawaleryą, która ieſt daleko lepſza nad naſzę. Maią Korpuſy bardzo ſprawnych Strzelców ſkładaiących ſię z Leśniczych wyemigrowanych. Nieżaprzyſięgli Xięża idą z ſwoiemi gromadami, i ſpiewaią Te Deum w ſzyſtkich od nich wziętych mieyſcach. Gdy ſię Rebelizanci poſuwaią, Aryſtokracyi podiudzaią Gromady, i pobudzaią bardziey Lud wieyſki do buntu przez ciągnienie łoſów do żółnierſtwa. Rozumieią, że to ieſt w zamiarze wzięcia Departamentu des Deux Sevres i naſzych w Rochelle Arſenałów. Ten ieſt proſpekt, i taki ſtan Jnſurgentów. Czytano Liſt Reprezentantów Ludu Kommiſſarzów przy pułnocney i Ardeńſkiey Armii z Valenciennes 9. Maia, któren zranienie Dampiera i na zaiutrz ſmierć Iego oznaymia.

Cambon przypomina, że Dobra publicznego Comité o godzinie 9tey w wieczor oznaymienie z okolicznościami o potyczce, ſmierci Dampiera, i tym czasowym zaſtąpieniu na mieyſcu tegoż Pana Lamarche odebrało z tym przeſtrzeżeniem: że JmPan Lamarche oświadczył, że ſię nieznayduie w ſtanie noſzenia tego ciężaru przez czas dłużſzy. Raport był potym cały odczytany, w którym nic, coby wiadomo niebyło, nieznaleziono. Ieden Reprezentant żądał o umieyſzczeniu Dampiera w Pentheonie, iednak Konwencia Narodowa przyſtąpiła do porządku dniowego (to ieſt odłączyła do czaſu wyznaczonego do takowych Intereſſów) z przyczyny, że podług Dekretu będącego, żaden honoru w Pantheonie doſtąpić nie ma, aż w dzieſięć lat, po ſmierci. — Było także udecydowano, aby Prezydent wdowie Dampiera w Paryżu znayduiącey ſię zaſłał Liſt pocieſzaiący.

Znowu przedſiewzięto rozważanie Konſtitucyi, przyczym

czym gorſzące mowy ſłyſzeć ſię dały. Między innemi Laſource radził: Aby napotym żaden członek drugiegò znieważać nie śmiał, i aby tenże ſmiercią był karany, a ta kara żeby podczas tey ſamey ſeſſyi zaraz naſtąpiła. — Proiekt zoſtał bez ſkutku.

Tym czaſem Konwencia oświadczyła, że Komiſſya ſześciu Reprezentantów, którzy nad Konſtitucią pracuią w naſtępuiący poniedziałek cały rząd pytań ma przełożyć, i że naſtępuiący wſtęp do Konſtytucyi wzieła.

Lud Francuſki, który ſwoie Rządowe uſtawy na prawach człowieka w Towarzyſtwie, które uznał i obiaśnił, zaſadza, naſtąpuiące przyimuie Konſtytucye.

Art. I. Rzeczpoſpolita Francuzka ieſt całą i nierozdzielna. Danton napomniał: że prawo, które ludzkość wymaga, i które iuż pierwey było przyięte, może ſię do zgaſzenia woyny domowey ſkutecznie przyłożyć. Że między buntownikami ſą ludzie, którzy tylko zwiedzeni albo przymuſzeni byli, że nietrzeba ich do rozpaczy przyprowadzać. Żądał potym, aby udekretowano: że tę ſurowe kary, które Konwencia Narodowa wyrzekła, tych tylko maią ſpotkać, którzy o wſzczęcie, i rozſzerzenie buntu przeświadczeni będą. Te wnieſienie było dekretowane.

Seſſya ſię zakończyła o puł do ſzoſtey.

Seſſya 11. Maia.

Dway nadzwyczayni Deputowani Departamentu de Deux Sevres ſtaią przed ſzrankami, i oznaymuią; że Inſurgenci ku Niort ciągną w zamiarze wziecia Prochowni Rzeczy poſpolitey należącey, i proſzą o prędką pomoc w broń, prowiancie, i doświadczonych przewodnikach. Lecointre Puyraran mówił, że Generał Guetinan Rzeczpoſpolitę iawnie zdradził, że zapewniaią, iako miał żołnierzów zachęcać do wołania. Niech żyie Król! niech żyie

Kró-

Królowa! do czego żółnierze dodać mieli: Niech żyie Jezus Chryſtus! że ſię miał ważyć troyfarbnę Chorągiew w białę zamienić, że tak daleko poſunął zdradę ſwoię, iż śmiał Przewodnikom Rebellów znaki braterſtwa dawać. Lecointre pragnął iego głowy.

Tallifez radził, (Canony d'Allarme) to ieſt z armat na larum wyſtrzelić. Tak ieſt dobrze, wołano ze wſzyſtkich ſtron, radził daley, aby Dobra wywędrowanych podzielić między żółnierzów, którzyby ſię na obronę oyczyzny poświęcili. Żądał także, aby wſzyſtkie igrzyſka, i zabawy uſtały.

Thuriot uczynił uwągę, że naywiękſza część Inſurgentow od Fanatyków ieſt zwiedziona, że tych trzeba obiaśnić, środkiem do tego ſą nauki, Proklamacye, które duch poſpolity kſztałcić mogą, przeciwnie chodzeniu i rozſzerzaniu ſię Pamiętników trzeba przeſzkodzić, bo tę wzniecily domowę woynę w tym Kraiu, więc trzeba Departament i Municypalność Paryża przed ſzranki powołać, i ich o niebeſpieczeńſtwach, które naſzych Braci w Departamencie des Deux Sevres uciſkaią, uwiadomić. Co ſię zdrady Pana Guetinau tyczy, ten miał z 2500 ludzi przeyść do Rebellów, ieść w nocy u ſtołu z Przewodnikami, i ſam białą zaſadzić chorągiew. Żądam tedy, aby mu dobra były odebrane, a temu, który by go wydał nadgroda przyobiecana. Zamknął potym ſwóy Proiekt w pięciu punktach. —

Baraillon radził Generalną Amneſtyę. Collót d'Herbois radził: aby członki Konwencyi, albo, iak on mówił, aby Prawodawcy ſami ſzli naprzeciw Rebellom. — To było przyięto z wielką zaletą. Radził także, aby wſzyſtkich podeyrzanych przy daniu larum z harmat w areſzt wzięto, aby Comité dobra publicznego było potwierdzone, i innych więcey podobnych. Z wſzyſtkiego było tylko udekretowano, aby Comité dobra publicznego na ieden mieſiąc z mocą ſwoią teraznieyſzą potwierdzone było.

Za wnieſieniem Pana Aubry militarny kodex był zakonczony. Barrere, potym pokazywał w Comité dobra publicznego przez całę noc było zgromadzone dla dania Rady przeciw niebeſpieczeńſtwom Inſurrekcyi. — Oznaymiał, że Talicze z Tours pod 8 Maia piſał do niego, że Thouars i 3000 ludzi doſtało ſię w ręce Inſurgentow: że 4 nowe Departamenta ſą w zamieſzaniu; liczba Inſurgentow pomnaża ſię co-dziennie, że maią broń Artyleryę i Amunicyę. Laudun wyſtawił białę chorągiew. Chinon ma być wzięte, Adminiſtratorowie z Idre i Loire przedſie-wzieli do tego potrzebne decyzie. —

Co miał Tallien piſać, że 15000 Thoars obieli. — Quetineau Agent Dumouriera poddał te mieyſce i ludzi, którzy go bronili, Rebellowie odſyłaią wieſniakow nazad po złożoney przyſięgze, Religii chrześciańſkiey i Ludwikowi XVI, a Miaſt gwardye Narodowe zatrzymuią. — W poznieyſzym liście oznaymia tenże, że Generał Ligonia ma ſię do potyczki, że Marſelczykowie w nieſzczęſnym ſpotkaniu przy Thouars do oſtatniego żołnierza bili ſię, i że ſię tylko ſześciu zoſtało. — Przyłączony był także Pozor, któren Inſurgenci odeſłanym daią wieśniakom, ktorego Forma w oſtatnim Dzienniku 42 ieſt drukowana.

Wiadomości z Nantes i Angers, wſpomniał Barrere, ſą zaſpokoiaiące. Departament de l'Iſere oznaymia, że do Grenoble 21 Tyſięcy ludzi zgromadziło ſię, iednak ci potrzebowali ſzrodkow życia. — Z Armii Piereneyſkiey raportuią, że Położenie w Bayonne nie ieſt wolne od napadania, ze Hiſzpanie iuż w Kray wolności w kroczyli, i że Andraye i inne znaczne Mieyſca iuż wzieli. Są ludzie, ale niemaſz broni i Municyi. — Przeſzłey Nocy, piſzą daley, wſzczął ſię w Tarbe falſzywy hałas, że bito larum na marſz Generalny, 30 tyſięcy obywatelow na wſiach i w miaſtach wſtali i ſzli uzbroieni przeciw nieprzyiacielowi,

wi,

wi, ale potrzeba było tych mężnych obroncow prosić, aby do domow swoich powrocili. — W Postscriptum oznaymia, że w tym samym momencie Hiszpanie Saint - Jean - de-Luz Panami zostali. Barrere przyłożył do tego swoie uwagi, i uczynił proiekt do Dekretu w 6 Artykułach.

Konwencya wydała ieszcze dwa Dekreta względem iazdney Artyleryi i względem Gabinetu Naturaliow Xcia de Condé w Chantilly.

Sessya skonczyła się o godzinie 7.

Na Sessyi 12 Maia. Marat radził zamianę niewolnikow Austriackich zaniewolnikow Francuzkich,i był wsparty od Pana Collot d'Herbois. Odesłano proiekt do Comity woienney.

List KommissyiNarodowey Konw. przy Departamentach de la Drome i des Bouches-du Rhone z Montelimart 4 Maia donosi. W Marsylii wszystko było spokoynie, ale z przybyciem Burbonow odmieniło się nagle widowisko. Sekcye, mowią oni, zaczeły okropnę wyrządzać Dyktaturę: i ustanowili sąd gminny, dla sądzenia wszystkich oskarżonych bez żadney Appellacyi.

Sekcia zaleciła Kommissarzom, naszę Korrespondencyę roztrząsać, a ci w pół nocy przymusili nas rozbić, stoł do pisania, od którego niemieliśmy w ten czas klucza. Ta sekcya przedsiewzięta nawet nam dać do zrozumienia, abyśmy Miasto w 24 godzinach opuścili, iż w przypadku ociągania się, w arreszt wzięci będziemy.

Przeięto nasze Listy, które nam od Kommendantow Fortec przysyłane były, przymuszono nas przez groźby, prześladowania i zasadzki,udać się do Montelimart. Do tego raportu przyłączono Decyzie Kommissa, przez co Comité centralne, Sąd Gminny od przeięcia taiemnych doniesień skassowane.

Członki Sądu gminnego w dalſzych działaniach, do odpowiedzi obowiązanemi będą; Sąd kryminalny ma prawo tegoż proceſſa odebrać, i że wſzyſcy obywatele, którzyby ſię tey decyzyi ſprzeciwiać mieli, za Rebellów przeciw prawu poczytani będą. Nad tym wſzczęta mocna kłótnia: Barbaroux i Guadet mowili, przeciw Kommiſſarzom, Marat i Turiot za niemi. Nakoniec dekretowano, aby czekać na dalſzy Raport, a tym czaſem Decyzią Kom. aby zawieſzono.

Liſt Obywatela Gaſſarin Reprezentanta Ludu przy armii pułnocney z głowney kwatery w Orchies pod 6. Maia był czytany z donieſieniem Gener. Lamarliere o potyczkach, które ſię 8 Maia przy St. Amand. i Vicogne odprawiły. — W Poſt Scrip. przyobiecuie Lamarliere dobycie Opactwa Vicogne na dzień 9ty.

Czytano piſmo Reprezentantów Ludu Kommiſſa. w Departamencie de l'Arriege przy Hiſzpańſkiey granicy datowane.

Z Mirepoix 29. Kwietnia, okazano, że ſię tam wſzyſtko uzbraia, i nawet kobiety z dzidami w pole ciągną; ale że zbywa na broni, i municyi, a oſobliwie na ciężkiey ſtrzelbie, tym czaſem gdy nieprzyiaciel iuż przed drzwiami ſtoi. Ieſzcze 28 żądał także Gener. Servan harmat, wzięto zatym z wież wſzyſtkie dzwony, i poſłano do Toulonſy dla lania harmat. Miaſto ſamo Mirepoix dało do tego 100 Cetnarów Materyału. Wydano niektóre Dekreta, zawieraiące Urządzenia Kommiſſarzów do Sekcyi Paryzkich, dla przyſpieſzenia rekrutowania pierwey wyſłanym, znowu ſię do tych udać i nazaiutrz zdał raport

Deputacia obywatelek z Orleans była przed ſzranki przypuſzczona, mowczyni mowiła z ową porywaiącą wymo-

mową, które nadaremnie sztuka w wyrazach od naywiększey namieiętności kłuconego serca, naśladować stara się, szkoda' że mieysce niepozwalała całą mowę przełożyć. — Oycowie Ludu? Matki, Żony, obywatelki przychodzą upominać się o swoich mężów, Synów, Oyców, krewnych, i współobywatelów. Z tych iedni są im pośrod przez okropnośc uzbroioney, mocy od ich boku oderwani i beż żadney uwagi na wiek i słabości do więzienia zawleczeni. drudzy są niewolnikami w domach, bez wątpienia, bo iuż mieysca niestaie, gdzieby więzić. Całe miasto iest w łancuchach. Od sześciu Niedziel niewolno w swoich chodzić zatrudnieniach; Trzy osoby boią się mowić z sobą, troskliwi o wyroki więzienia. Gdzież iest ta wolność, którąście tak świętnie przepowiedzieli? —

Dekretowano, aby te przełożenie wydrukowano, i Comicii Prawodawców oddano, aby tey nieodwłocznie o tym doniosło.

Sessya 13 Maia. Czytano dwa Listy Generała Custine obydwa z Weissenburgu pod 7 Maia. W pierwszym daie Generał Raport zupełney potyczki przy Herxenheim 6 Maia. — W drugim oświadcza, że niemoże więcey nad Armię przy Mozeli i Renie sprawować Kommendę, ponieważ Kommissarze Ruamps, Montaut, i Sonbrany, nieufność mu okazali, a w szczegolności względem Pisma do Xiążęcia Brunświckiego wyrzucali mu publicznie, że to nie iest rzeczą godną Republikanina, Powiada w tym Piśmie, że pochop do tego dał mu Obristleitnant Ałtyleryi Corbeau, który dla zamiany niewolnikow do Manheimu był wysłany, i tę przywiosł wiadomość, że w *Pruskię* niewolę wzięty Kapitan Boos miał się chełpić, że od Gene. Custine zlecenie odebrał działać o wydanie Moguncyi. Custine u-

uznał w wſpomnionym piſmie do Xcia, tego officera za potwarcę, i żądał o iego wydanie. Od paryſkiey ſekcyi powroceni Kommiſſarze, mile przynieśli raporta.

Gdy roſtrzęſnienie Konſtytucyi przedſiewzięto, radził Condorcet zwołanie nowey Konwencyi, która 15 Grudnia ſtanąć miała. Kłucono ſię nad proiektem, i porzucono go.

Barrere czytał piſmo Kommiſſarzow przy Pułnocney Armii Lequcno Cochon i Bellegarde, którzy mocno żądali o naznaczenie na mieyſce Dampiera, i wyrażaią, że powſzechne żądanie żołnierzow daie kryſki na Generała Cuſtine. Potym czytał Barrere Decyzie Rady wykonawczey, które Generał Cuſtine do Armii pułnocney przenoſi, powierzaiąc tym czaſem Kommendę na Armią Reńſką Generałowi Houhard. — Decyzia ta przyięta. —

Generał Ligonier kazał wziąść w areſzt Generała Quetineau.

Z HISZPANII.

Przez Genne przyſzła wiadomość z Madrytu, że Armia Hiſzpańſka odebrawſzy Miaſta Arles, i Ceret, ſpieſznie ſię poſunęła, i nieſpodziany Attak do Prowincyi Perpignan uczyniła, ktòra mimo mężnego odporu, poddać ſię muſiała. Że przyſzli także Liſty oznaymuiące, iż Hiſzpanie korzyści wyciągnąć umieli, i że całe prawie Hrabſtwo Rouſſilon zaieli.